

SFML - Zmija (nastavak)

Objektno programiranje - 8. vježbe

dr. sc. Sebastijan Horvat

Prirodoslovno-matematički fakultet,
Sveučilište u Zagrebu

14. svibnja 2025. godine

Nastavljamo rad na kodu s prošlih vježbi

- kod s prošlih vježbi može se preuzeti na web-stranici kolegija
- u tom kodu došli smo do pisanja funkcije `Reset` (u datoteci `Zmija.h`)

```
Zmija::Zmija(int v) : velBloka(v) {  
    blok.setSize(sf::Vector2f(v - 1, v - 1));  
    // Reset(); ← otkomentirati ovu liniju  
}
```

- naredbe koje bi inače stavili u konstruktor stavili smo u funkciju `Reset` jer će nam one trebati ne samo na početku nego i pri svakom ponovnom pokretanju igre (kad zmija izgubi sve živote ili se zabije u zid)
- prema tome, funkciju `Reset` ćemo osim u konstruktoru pozivati i kasnije (u funkciji `update` klase `Igra`)

Funkcija Reset () - postavke pri pokretanju nove igre

```
class Zmija {  
    public:  
        void Reset();  
        ...  
};  
  
void Zmija::Reset() {  
    koordinate.clear();  
    koordinate.push_back(sf::Vector2i(10, 10));  
    PostaviSmjer(Smjer::Nema);  
    brzina = 10;  
    brZivota = 3;  
    bodovi = 0;  
    izgubio = false;  
}
```

- početno zmija ima jedan blok na koordinatama (10, 10)
- početno stoji na mjestu (Smjer::Nema)

Funkcija Korak

```
class Zmija {  
    public:  
        void Korak();  
        ...  
};  
  
void Zmija::Korak() {  
    if (brzina <= 20)  
        brzina += 0.01f;  
    if (smjer != Smjer::Nema) {  
        Pomakni();  
        ProvjeraSudara();  
    }  
}
```

U svakom koraku:

- povećamo brzinu (ali ne želimo prebrzu zmiju!)
- ako se zmija kreće (početno se ne kreće!), pomaknemo zmiju i provjerimo je li se zabila sama u sebe

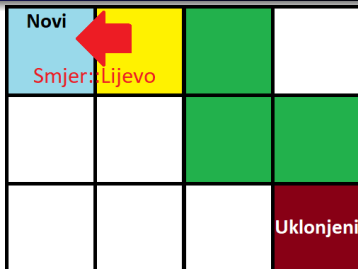
Funkcija Pomakni

```
class Zmija {  
    public:  
        void Pomakni();  
        ...  
};
```

```
void Zmija::Pomakni() {  
    sf::Vector2i novi = KoordinateGlave();  
    koordUklonjenog = koordinate.back();  
    koordinate.pop_back();
```

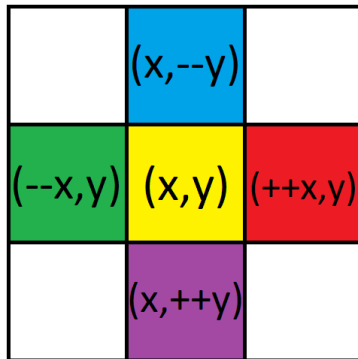
(nastavak koda ove funkcije na sljedećem slajdu...)

- koordinate novog dijela koji ćemo dobiti dobivamo povećanjem/smanjenjem x ili y koordinate glave za 1
- zadnje koordinate u deque prije uklanjanja spremimo jer u slučaju jedenja jabuke taj dio treba ponovo vratiti

Funkcija Pomakni (nastavak)

```
switch (smjer) {  
    case Smjer::Gore:  
        --novi.y;  
        break;  
    case Smjer::Dolje:  
        ++novi.y;  
        break;  
    case Smjer::Lijevo:  
        --novi.x;  
        break;  
    case Smjer::Desno:  
        ++novi.x;  
}  
koordinate.push_front(novi);  
}
```


Funkcija ProvjeraSudara

```
class Zmija {  
    public:  
        void ProvjeraSudara();  
        ...  
};  
  
void Zmija::ProvjeraSudara() {  
    auto velicina = koordinate.size();  
    sf::Vector2i glava = koordinate[0];  
    if (velicina > 4)  
        for(size_t i = 1; i < velicina; ++i)  
            if (koordinate[i] == glava) {  
                Odrezi(i); //ukloni od i-tog do kraja  
                return;  
            }  
}
```

Funkcija Odrezi

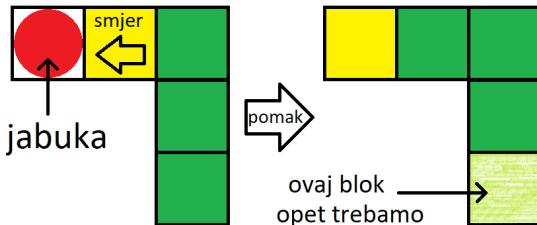
- uklanjamo sve blokove zmije od i -tog (uključivo) od zadnjeg bloka (sad je $(i - 1)$). blok zadnji pa su njegove koordinate spremljene u `koordUklonjenog` + **provjera broja života**

```
class Zmija {  
    public:  
        void Odrezi(size_t);  
        ...  
};  
  
void Zmija::Odrezi(size_t i) {  
    auto velicina = koordinate.size();  
    koordUklonjenog = koordinate[i-1];  
    for (auto j = i; i < velicina; ++i)  
        koordinate.pop_back();  
    --brZivota;  
    if (brZivota == 0)  
        Izgubio();  
}
```

Funkcija Produlji

```
class Zmija {  
    public:  
        void Produlji();  
        ...  
};
```

```
void Zmija::Produlji() {  
    koordinata.push_back(koordUklonjenog);  
}
```

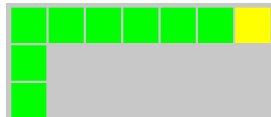

Crtanje zmije na ekran (koristimo `Prozor::crtaj`)

```
#include "Prozor.h"
```

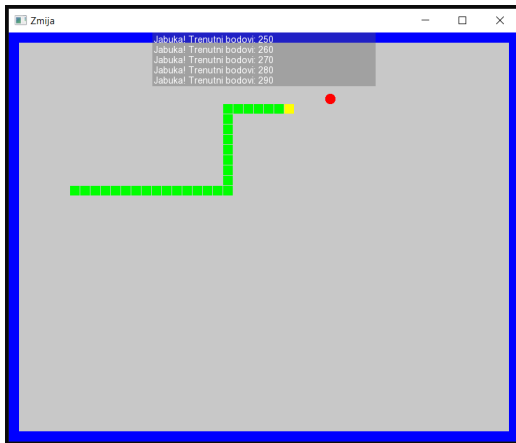
```
class Zmija {  
    public:  
        void Renderiraj(Prozor*);  
        ...  
};
```

```
void Zmija::Renderiraj(Prozor* p) {  
    auto velicina = koordinate.size();  
    for (size_t i = 0; i < velicina; ++i) {  
        blok.setFillColor((i == 0) ?  
            sf::Color::Yellow : sf::Color::Green);  
        blok.setPosition(koordinate[i].x * velBloka,  
            koordinate[i].y * velBloka);  
        p->crtaj(blok);  
    }  
}
```


Klasa Svi jet

- osim zmije trebamo **rub** i **jabuku**
- igra je jednostavna pa umjesto posebnih klasa imamo još jednu - klasu Svi jet
- zbog jednostavnosti napisat ćemo kod u istu datoteku **Zmija.h**

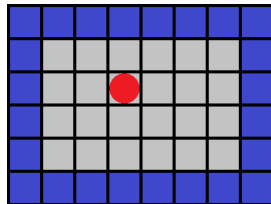
Klasa Svijet - što ćemo pamtit

- osim oblika za rub i jabuku (s pripadnim koordinatama jabuke) pamtimo i **potrebne veličine**
- dodana i funkcija koja vraća veličinu bloka

```
class Svijet {  
    public:  
        int dohvatiVBloka() {  
            return velicinaBloka;  
        }  
    private:  
        sf::Vector2u velicinaProzora;  
        int velicinaBloka;  
        sf::Vector2i jabukaKoord;  
        sf::CircleShape jabuka;  
        sf::RectangleShape rub;  
};
```

Konstruktor i destruktor

```
class Svijet {  
    public:  
        Svijet (int, sf::Vector2u) ;  
        ~Svijet () ;  
    ...  
};
```



```
Svijet::Svijet (int vBloka, sf::Vector2u vProzora) :  
    velicinaBloka (vBloka), velicinaProzora (vProzora) {  
    PostaviJabuku () ;  
    jabuka.setFillColor (sf::Color::Red) ;  
    jabuka.setRadius (vBloka / 2.f) ;  
    rub.setFillColor (sf::Color::Transparent) ;  
    rub.setSize (sf::Vector2f (vProzora.x, vProzora.y)) ;  
    rub.setOutlineColor (sf::Color::Blue) ;  
    rub.setOutlineThickness (-vBloka) ;  
}  
Svijet::~~Svijet () {}
```

Postavljanje jabuke na prozoru

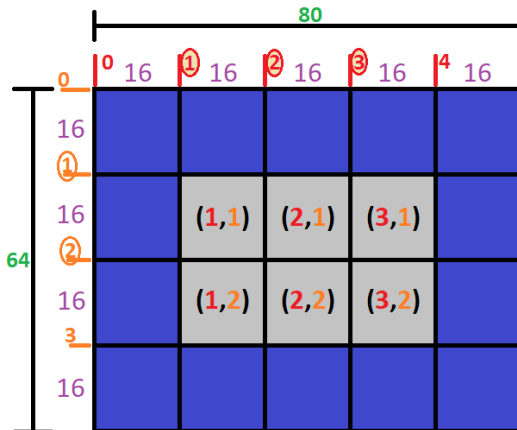
- početno, ali i nakon što zmija pojede jabuku (tj. glava zmije dođe na koordinate jabuke), treba odrediti nove (**slučajno odabrane**) koordinate jabuke

```
#include <random>
```

```
class Svijet {  
    public:  
        void PostaviJabuku();  
        ...  
};
```

Kako odrediti te slučajne koordinate - u koje polje će se jabuka postaviti i gdje će se nacrtati?

Određivanje koordinata za postavljanje jabuke

Račun za određivanje „koordinata bloka” $(x, y) \in \{(1, 1), \dots, (3, 2)\}$

- $80/16 = 5 \rightarrow$ za $br \in \mathbb{N}$, $x' = br\%(5 - 2) \in \{0, 1, 2\}$
- $64/16 = 4 \rightarrow$ za $br \in \mathbb{N}$, $y' = br\%(4 - 2) \in \{0, 1\}$

$\Rightarrow$ trebamo $(x' + 1, y' + 1)$

Funkcija PostaviJabuku

```
void Svijet::PostaviJabuku() {
    static std::uniform_int_distribution<unsigned>
        u(0,10000);
    static std::default_random_engine e(time(0));
    int maxX = (velicinaProzora.x/velicinaBloka)-2;
    int maxY = (velicinaProzora.y/velicinaBloka)-2;
    jabukaKoord = sf::Vector2i(u(e) % maxX + 1,
        u(e) % maxY + 1);
    jabuka.setPosition(jabukaKoord.x * velicinaBloka,
        jabukaKoord.y * velicinaBloka);
}
```

- za blok (x, y) crtanje je na $(x \cdot \text{velicinaBloka}, y \cdot \text{velicinaBloka})$ (ishodište je u gornjem lijevom kutu bloka!)
- uočite: broj blokova određen iz dimenzije prozora i bloka - idealno da dimenzije prozora višekratnici veličine bloka

Funkcija Update

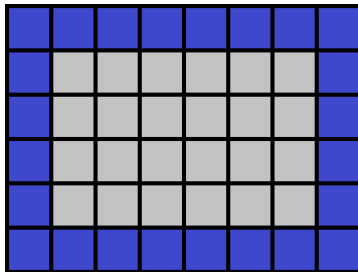
- u svakom koraku, zmija se pomakne i može detektirati ako se zabije sama u sebe
- no, treba pogledati: je li zmija pomicanjem pojela jabuku ili se zabila u zid (taj kod je na sljedećem slajdu)

```
class Svijet {  
    public:  
        void Update(Zmija&); //& => ne kopiramo zmiju!  
        ...  
};  
  
void Svijet::Update(Zmija& igrac) {  
    if (igrac.KoordinateGlave() == jabukaKoord) {  
        igrac.Produlji();  
        igrac.PovecajBodove();  
        PostaviJabuku();  
    }
```

(nastavak koda funkcije je na idućem slajdu)

Funkcija Update (nastavak)

```
sf::Vector2i brPolja(velicinaProzora.x /  
    velicinaBloka,velicinaProzora.y/velicinaBloka);  
if (igrac.KoordinateGlave().x <= 0  
    || igrac.KoordinateGlave().y <= 0  
    || (igrac.KoordinateGlave().x >= brPolja.x-1)  
    || (igrac.KoordinateGlave().y >= brPolja.y-1))  
    igrac.Izgubio();  
}
```


Funkcija Renderiraj

- kao i u funkciji `Zmija::Renderiraj` koristimo `Prozor::crtaj`

```
class Svijet {  
    public:  
        void Renderiraj(Prozor*);  
        ...  
};  
  
void Svijet::Renderiraj(Prozor *p) {  
    p->crtaj(rub);  
    p->crtaj(jabuka);  
}
```

Povezivanje svih dosadašnjih dijelova u cjelinu

- dopunimo klasu `Igra` u datoteci "**Zmija.h**"
- podsjetnik na glavnu petlju (u `main` funkciji):

```
Igra igra;  
while (!igra.dohvatiProzor()->jelGotov()) {  
    igra.obradiUlaz();  
    igra.update();  
    igra.renderiraj();  
    igra.restartSata();  
}
```

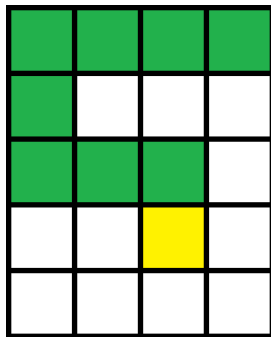
Dopuna konstruktora klase Igra

```
...  
#include "Zmija.h"  
  
class Igra {  
    ...  
private:  
    Svijet svijet;  
    Zmija zmija;  
    ...  
};  
  
Igra::Igra() : p("Zmija", sf::Vector2u(800, 640)),  
              svijet(16, p.dohvatiVelicinu()),  
              zmija(svijet.dohvatiVBloka()) {}
```

- u funkciji `obradiUlaz` mogli bismo napisati ovakve `if`-ove:

```
if (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Up)) {  
    zmija.PostaviSmjer(Smjer::Gore);  
}
```

- Problem:** sa slike vidimo da se trenutno zmija giba prema dolje (Zašto?) - ako korisnik pritisne tipku `Up`, zmija će se na takav čudan način zaletiti sama u sebe (tako nešto ne želimo)

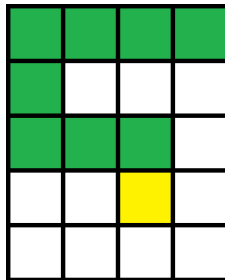

Dopuna funkcije Igra :: obradiUlaz (nastavak)

```
if (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Up)
    && zmija.DohvatiSmjer() != Smjer::Dolje) {
    zmija.PostaviSmjer(Smjer::Gore);
}
```

Problem: Što će se dogoditi ako se za situaciju prikazanu na slici unutar istog vremenskog intervala za jedan korak zmije pojave sljedeći događaji:

- (1.) u jednom prolasku glavne petlje pritisak na tipku `Right`,
- (2.) u sljedećem prolasku glavne petlje pritisak na tipku `Up`?

Rješenje navedenog problema

- na prethodnoj slici mogli smo vidjeti u kojem se smjeru gibala zmija
- ⇒ napisat ćemo funkciju `dohvatiFizickiSmjer` koja nam ne daje smjer koji je spremljen u varijabli `smjer`, nego smjer zmije dobiven promatranjem položaja glave u odnosu na njen vrat

Dodamo u datoteku **Zmija.h**:

```
class Zmija {  
    public:  
        Smjer dohvatiFizickiSmjer();  
        ...  
};
```

Funkcija Zmija::dohvatiFizickiSmjer

- dodamo u datoteku **Zmija.h**:

```
Smjer Zmija::dohvatiFizickiSmjer() {  
    if (koordinate.size() == 1)  
        return Smjer::Nema;  
    //odredimo razliku koordinata glave i vrata  
    auto razlika = koordinate[0] - koordinate[1];  
    if (razlika == sf::Vector2i(0, 1))  
        return Smjer::Dolje;  
    if (razlika == sf::Vector2i(0, -1))  
        return Smjer::Gore;  
    if (razlika == sf::Vector2i(1, 0))  
        return Smjer::Desno;  
    return Smjer::Lijevo; //else (razlika (-1,0))  
}
```

Napomena: za duljinu 1 možemo bilo kamo (pa je važno vratiti nešto različito od Gore, Dolje, Lijevo, Desno, poput Nema).

Kod funkcije obradiUlaz (u datoteci Igra.h)

```
void Igra::obradiUlaz() {  
    if (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Up)  
        && zmija.dohvatiFizickiSmjer() != Smjer::Dolje) {  
        zmija.PostaviSmjer(Smjer::Gore);  
    } else if  
        (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Down)  
        && zmija.dohvatiFizickiSmjer() != Smjer::Gore) {  
        zmija.PostaviSmjer(Smjer::Dolje);  
    } else if  
        (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Left)  
        && zmija.dohvatiFizickiSmjer() != Smjer::Desno) {  
        zmija.PostaviSmjer(Smjer::Lijevo);  
    }  
}
```

(nastavak koda je na sljedećem slajdu)

Kod funkcije obradiUlaz (nastavak)

```
else if  
    (sf::Keyboard::isKeyPressed(sf::Keyboard::Right)  
    && zmija.dohvatiFizickiSmjer() != Smjer::Lijevo) {  
        zmija.PostaviSmjer(Smjer::Desno);  
    }  
}
```

Dopunjena funkcija update

```
void Igra::update() {  
    p.update();  
    float vrijemeIteracije = 1.0f /  
        zmija.DohvatiBrzinu();  
    if (vrijeme.asSeconds() >= vrijemeIteracije) {  
        zmija.Korak();  
        svijet.Update(zmija);  
        vrijeme -= sf::seconds(vrijemeIteracije);  
        if (zmija.JelIzgubio()) {  
            zmija.Reset();  
        }  
    }  
}
```

Dopunjena funkcija `renderiraj`

- pozivamo odgovarajuće funkcije `Renderiraj` za zmiju i svijet (za crtanje jabuke i plavog zida)
- argument tih funkcija je tipa `Prozor*` pa šaljemo adresu prozora `p` (prozora na koji će se zmija, jabuka i zid nacrtati)

```
void Igra::renderiraj() {  
    p.ocisti();  
    svijet.Renderiraj(&p);  
    zmija.Renderiraj(&p);  
    p.prikazi();  
}
```

Napomena: Reference umjesto pokazivača

- mogli smo umjesto pokazivača u funkcijama za renderiranje koristiti reference (čime bi dobili jednostavniji kod)

Primjer. Potrebne promjene u kodu ako bi funkcija `Renderiraj` klase `Svijet` primala referencu umjesto pokazivača na prozor:

```
class Svijet {    // u "Igra.h"
    ...
    void Renderiraj(Prozor&);
    ...
};

void Svijet::Renderiraj(Prozor& p) {
    p.crtaj(rub);
    p.crtaj(jabuka);
}

void Igra::renderiraj() {    // u "Igra.h"
    ...
    svijet.Renderiraj(p);
    ...
}
```